

پیام به سومین سمینار نماز - 17 شهریور / 1372

بسم الله الرحمن الرحيم

خدا را سپاس که تلاش مبارك شما دست‌اندرکاران ترویج فریضه‌ی نماز، به دومین سالگرد رسید و کاری با چنین اهمیتی، به اهتمامی پیگیر و خستگی‌ناپذیر پیوست. راز موفقیت در دسترسی به هدفهای بزرگ و والا، همین پیگیری و استمرار در طلب است، این درس بزرگ را نیز در یکی از آثار مناجاتی مولای پرهیزگاران می‌آموزیم که: وهب لی الجّد فی خشیتک و الدوام فی الاتصال بخدمتک ... نماز در عرصه‌ی تکاپوی لایزال و ناگزیری که بشر بدان مأمور بلکه مطبوع گردیده است، بزرگ‌ترین فریضه و مؤثرترین ابزار است. شاید برخی این خصوصیت را برای نماز فقط در میدان تکاپوی فردی به سوی کمال، شناخته و از نقش آن در صحنه‌ی جهاد جمعی و اجتماعی و در برابر معارضات پر قدرت دنیایی سخنی نشنیده باشند. از این رو باید دانست که پایمردی در همه‌گونه رویارویی، وابسته به آن است که دلها و اراده‌ها از صفا و توکل و اعتماد به نفس و امید به فرجام، لبریز باشد، و نماز سرچشمه‌ی جوشانی است که این همه و بسی فیوضات دیگر را بر دل و جان نمازگزار سرازیر می‌کند و از او انسانی روشن ضمیر و ثابت قدم و بی‌دغدغه و امیدوار می‌سازد. این که در قرآن و سخن والای پیامبر خاتم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) نماز، باز دارنده از فحشاء و منکر و معراج مؤمن و تقرب‌دهنده‌ی پرهیزگار و در یک سخن، بهترین نهاد دین معرفی شده و پیامبر مکرّم، آن را روشنی چشم خویش خوانده است، باید ما را در فهم عظمت نماز به تأمل و ژرف نگری بیشتر بکشانند. البته این نکته نیز شایان ذکر است که نماز همین بر زبان راندن کلمات و گزاردن حرکاتی معین نیست. آنهمه فیض و برکت، بر پدیدآوردن امواج صوتی و اعمال بدنی بی‌آن که روح ذکر و توجه در سراسر این کالبد دمیده باشد، مترقب نمی‌گردد، اگر چه حداقل تکلیف با آن ساقط می‌گردد. روح نماز، یاد خدا و خشوع و حضور در برابر اوست و این کلمات و اعمالی که با تعلیم الهی بر مکلف، واجب گشته است بهترین قالب برای آن روح و نزدیکترین راه به آن سر منزل مقصود است. نماز بی‌ذکر و حضور، کالبدی بی‌روح است که اگر چه نام نماز بر آن، مجاز نیست، لیکن اثر و خاصیت نماز نیز از آن مترقب نیست. از این حقیقت، در آثار دینی با عنوان «قبولی نماز» سخن رفته است، و چنین آمده است که از یک نماز که تو می‌گزاری تنها هر آنچه با حضور و توجه آورده شده قبول است و بس. اینک نماز، موهبتی بی‌بدیل و سرچشمه‌ی فیضی لایزال، در اختیار ما است که با آن، نخست از خویش و سپس از هر آن که بدو مهر می‌ورزیم، انسان صالح بسازیم. این دروازه‌ی است گشاده به عرصه‌ی پهنای رو مصفا. دریغ است که آدمی عمری را در جوار بهشت مصفایی بگذراند و سری بدان نکشد و عزیزان خود را بدان سوق ندهد. وحی الهی به پیامبر عظیم‌الشأن (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) چنین فرمان داد: و أمر اهلك بالصلوة و اصطر علیها. امروز همه‌ی شما خود را طرف این خطاب بشمرید و نماز را، حقیقت مقدس و گوهر درخشان را که عطیه‌ی الهی به امت محمد مصطفی (صلی‌الله‌علیه‌وآله) است، قدر بشناسید در این وظیفه هر کسی سهم ویژه‌ی دارد: پدران و مادران با گفتار و کردار خود، فرزندان را به نماز تشویق و راهنمایی کنند. معلمان، شاگردان مدارس و دانشگاهها را در سمت و سوی این حقیقت درخشان به حرکت وادار نمایند. فضلا و علما و روحانیون محترم، امامت جماعت در مراکز آموزشی و اقامتگاههای دانشجویان، برای نسل نو را فرصتی مغتنم بشمرند. نویسندگان کتابهای درسی، رازها و رمزها و درسهای نماز را در کتابهای درسی بگنجانند. وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات و صدا و سیما از هنر به ویژه هنر سینما برای نشان دادن گوهر نماز و چهره‌ی نمازگزار بهره بگیرند. هنرمندان عزیز با زبان شعر و قصه و نقاشی و جز اینها، و با آفرینش آثار هنری با کیفیت، بلکه برجسته، دست چیره‌ی هنر را به کاری چنین شایسته مشغول سازند. در مدارس، معلمان و مدیران، و در همه‌ی مراکز، مسؤولان، با حضور خود در صفوف نماز، نمازگزاران را تشویق کنند. در گردهمایی‌های علمی و فرهنگی و آموزشی و تبلیغی، نماز را در وقت خود همچون الهام بخش صداقت و هدایت به جای آورند. نویسندگان و گویندگان دینی درباره‌ی نماز و مفهوم و فلسفه و هدف و آثار و برکات و احکام آن بگویند و

بنویسند. مردم، مساجد را با حضور در نمازهای جماعت که بهترین شیوهی نمازگزاردن است، رونق بخشند. در همه‌ی بناهای عمومی و جاهایی که همواره به طبع حال، مردمی در آن گرد می‌آیند مانند فرودگاهها و ایستگاههای قطار و بندرها و عزیمت‌گاههای خودروهای همگانی و ادارات دولتی و بوستانهای شهری و مانند اینها نمازخانه یا مساجدی بنا کنند و افزون بر این، مردم، هر زمین پاکیزه و مناسبی را به هنگام درآمدن وقت نماز، مسجد به شمار آورند و در آن به نماز بایستند. از این‌گونه کار برای هر کسی و قشری از مردم، هست که هر کس باید کنکاش کند و سهم خود از این فریضه‌ی همگانی را بیا بدو بدان دست زند. در چنین وضعی است که جامعه‌ی اسلامی ما، توانسته است نماز را اقامه کند و مصداق این آیه‌ی کریمه گردد که: «الذین ان مکثاهم اقاموا الصلّاة و اتوا الزکوة و امروا بالمعروف و نهوا عن المنکر و الله عاقبة الامور صدق الله العلی العظیم». توفیق همه‌ی آحاد مسلمان را در درست انجام دادن این وظیفه‌ی الهی مسألت می‌کنم.

والسلام علیکم و رحمة الله

سیّد علی خامنه‌ای

16/6/72